

Ka održivom i jednakopravnom finansiranju visokog obrazovanja u Bosni i
Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji
Radionica "Jačanje treće misije univerziteta"
08 Oktobar 2013
Podgorica, Crna Gora

UNIVERZITET I TREĆA MISIJA U REGIONU I ŠIRE DRUŠTVENI ANGAŽMAN AKADEMSKOG OSOBLJA U SRBIJI

IVANA ŽIVADINOVIĆ
CENTRE FOR EDUCATION POLICY

**Towards Sustainable & Equitable
Financing of *Higher Education***
in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia

I ISTRAŽIVANJE DRUŠTVENA ODGOVORNOST UNIVERZITETA

- ✓ Centar za obrazovne politike
- ✓ Maj/jun 2012. godine
- ✓ Kvalitativni deo istraživanja - 105 intervjuja
- ✓ Kvantitativni deo - n = **646** (N=10602; RR = **52.48%**)
- ✓ Changing Academic Profession

University	%
Singidunum University	4.2
University of Belgrade	42.9
University of Kragujevac	8.8
University of Nis	9.8
University of Novi Pazar	4.5
University of Novi Sad	27.9
University of Arts	2.0

I KONCEPTUALNI OKVIR

* Četiri različita, ali međusobno povezana, segmenta akademskog života:

1. Društveni angažman pripadnika akademske zajednice ♣

2. Profesionalna karijera i uslovi rada u akademskoj profesiji

- radni staž; dodatne aktivnosti; primanja; promena posla; uslovi rada; zadovoljstvo poslom, opterećenje

3. Naučno-istraživački rad

- istraživački rad vs nastava; saradnja, publikovanje; finansiranje

4. Vrste upravljanja i administracija.

- uticaj; ocenjivanje

& *** Nezavisne varijable ☹

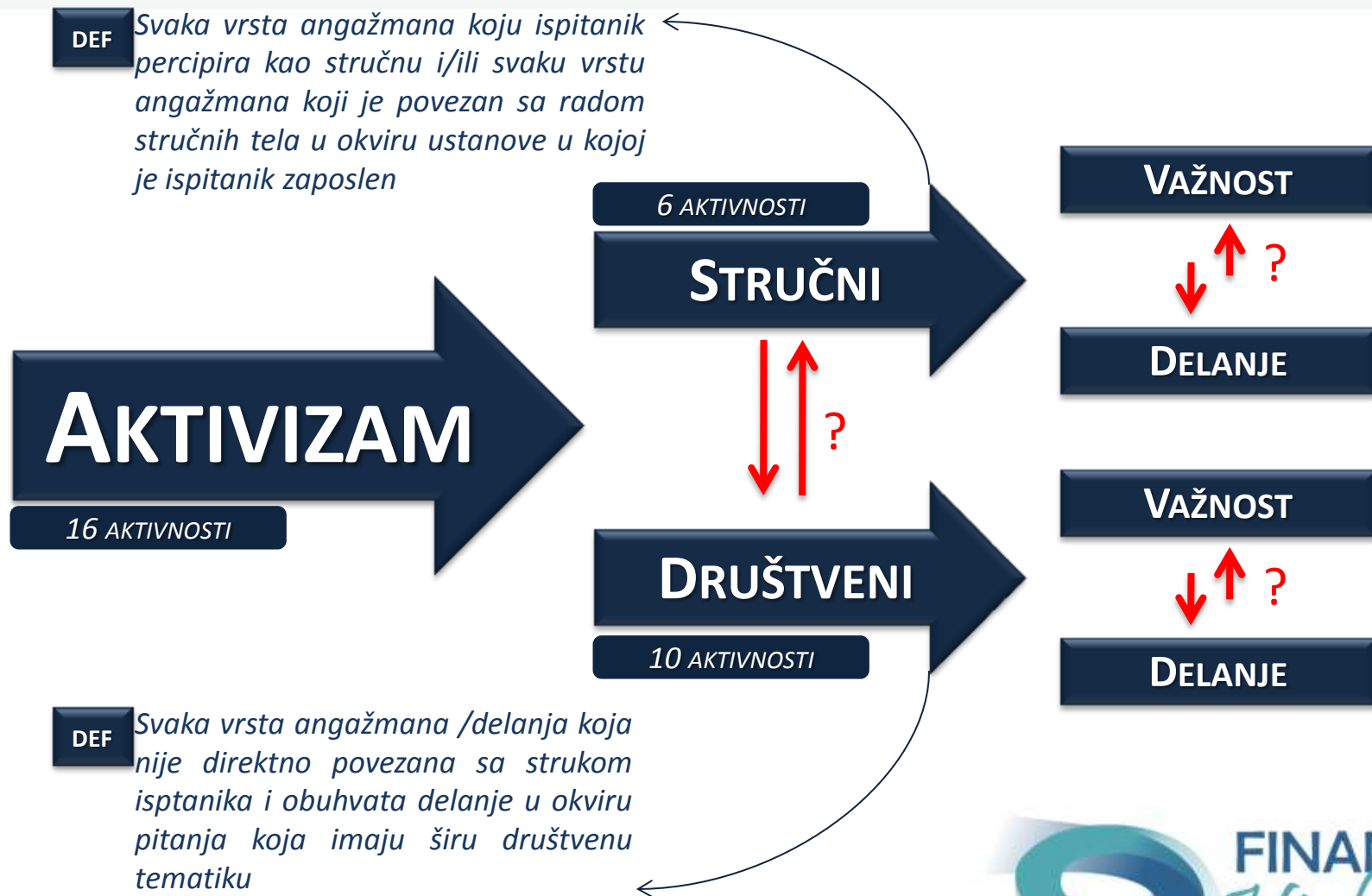
II POJMOVNI OKVIR

Pojam akademske zajednice

* često se upotreblja u različitim kontekstima i odnosi se na raznoliku populaciju

DOU definicija → *Zaposleni na univerzitetima i istraživačkim institutima koji su deo nastavnog i/ili istraživačkog procesa u punom ili delimičnom obimu, bez obzira na vrstu radnog angažovanja.*

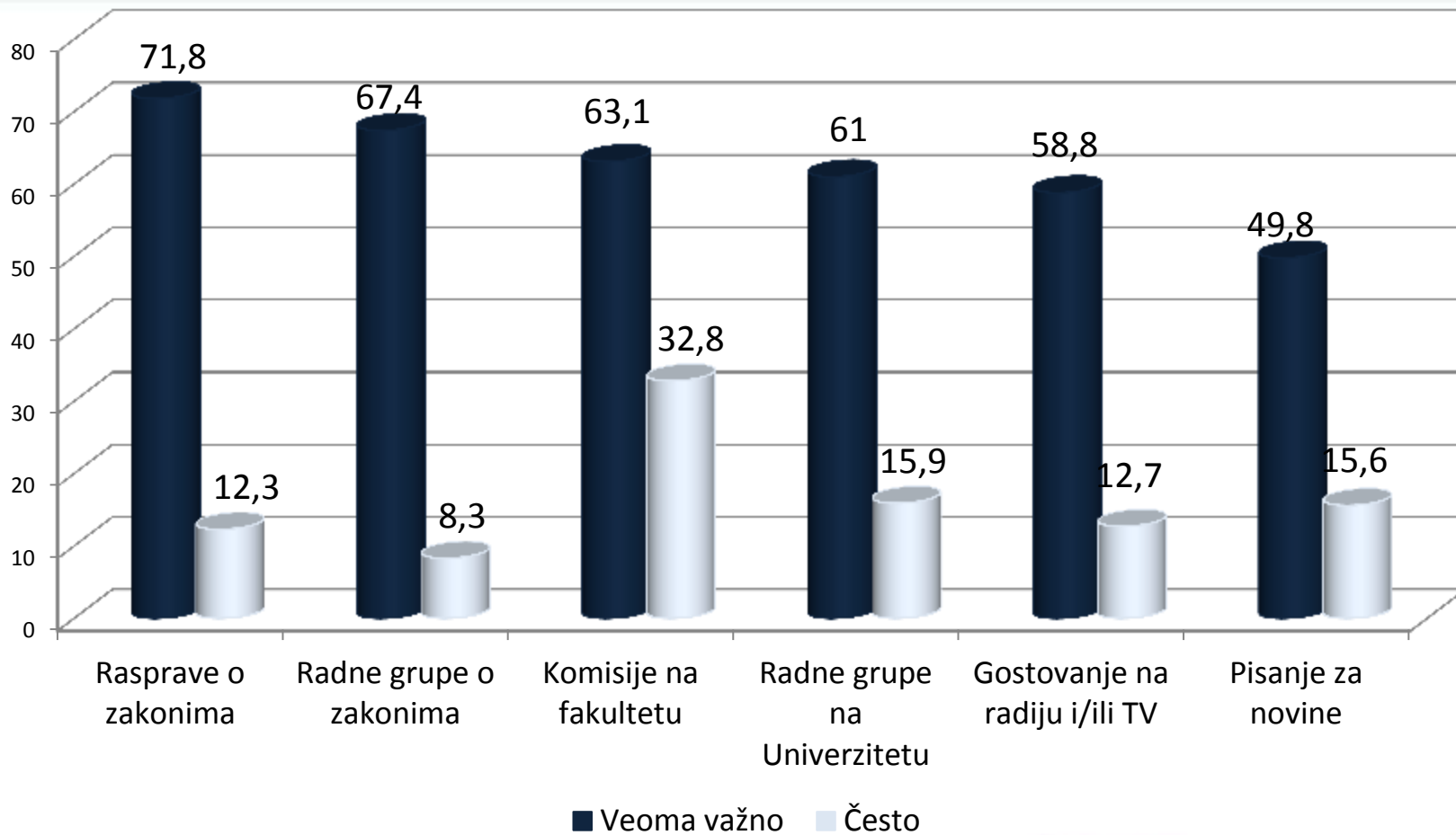
II POJMOVNI OKVIR

IV REZULTATI | STRUČNI AKTIVIZAM

	Ocena važnosti aktivnosti (u%)				Stepen aktivizma (u%)		
	Potpuno nevažno	Delimično nevažno	Delimično važno	Veoma važno	Nikada	Retko	Često
Učešće u javnim raspravama i stručnim konsultacijama o predlozima zakona i regulatornih akata koji su u domenu Vaše struke.	1,3	6	21	71,8	53,1	34,6	12,3
Učešće u radnim grupama za izradu zakona i regulatornih akata.	2,5	5,2	24,8	67,4	65,3	26,4	8,3
Učešće u radu komisija na fakultetu na kome radite (ne računajući komisije za odbranu radova).	0,7	5,6	30,7	63,1	30,4	36,8	32,8
Učešće u radu radnih grupa pri Univerzitetu.	0,3	4,7	33,9	61	43,4	40,7	15,9
Gostovanje na radio i/ili TV emisijama sa stručnom tematikom.	1,9	4,7	34,6	58,8	41,1	46,2	12,7
Pisanje stručnih članaka za novine.	2,6	7,6	39,9	49,8	44,3	40,1	15,6

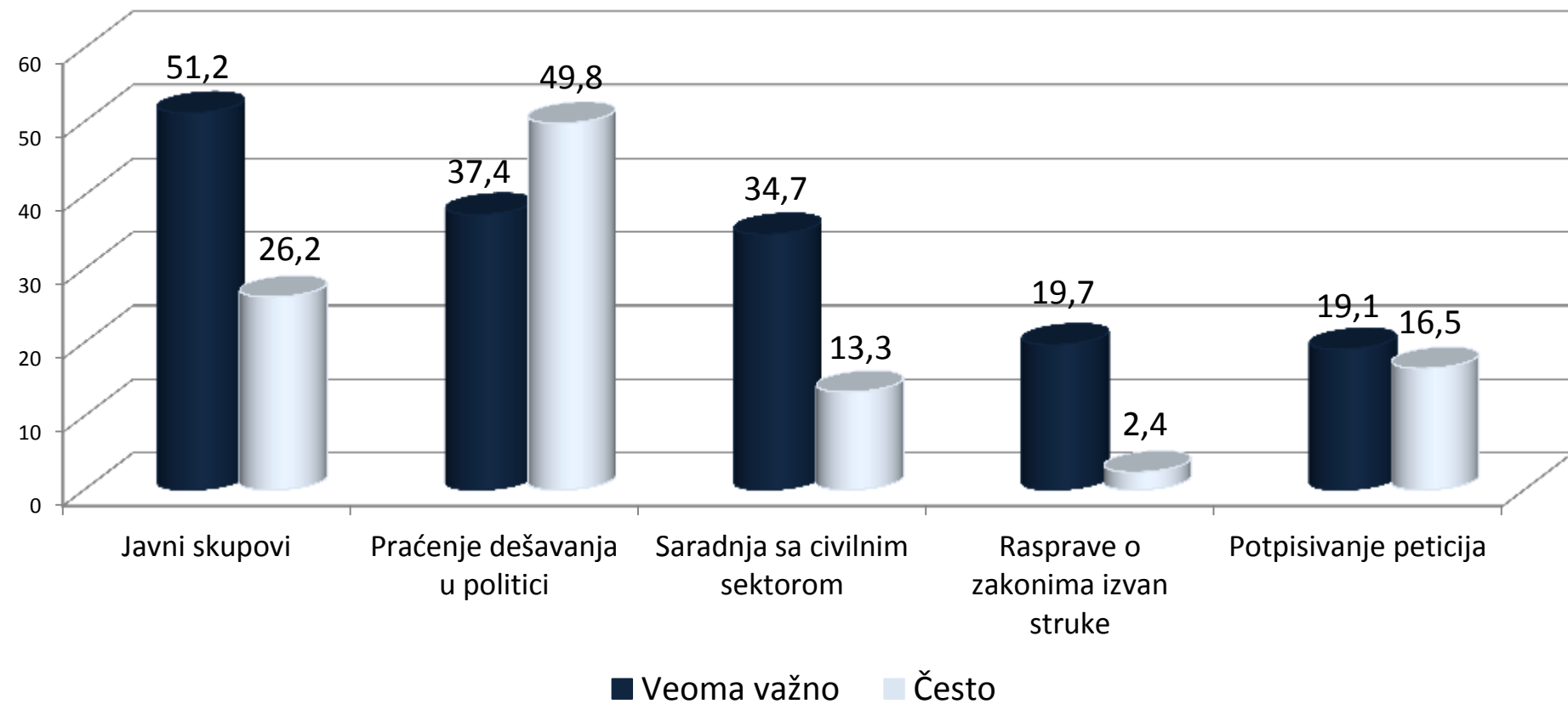
IV REZULTATI | STRUČNI AKTIVIZAM

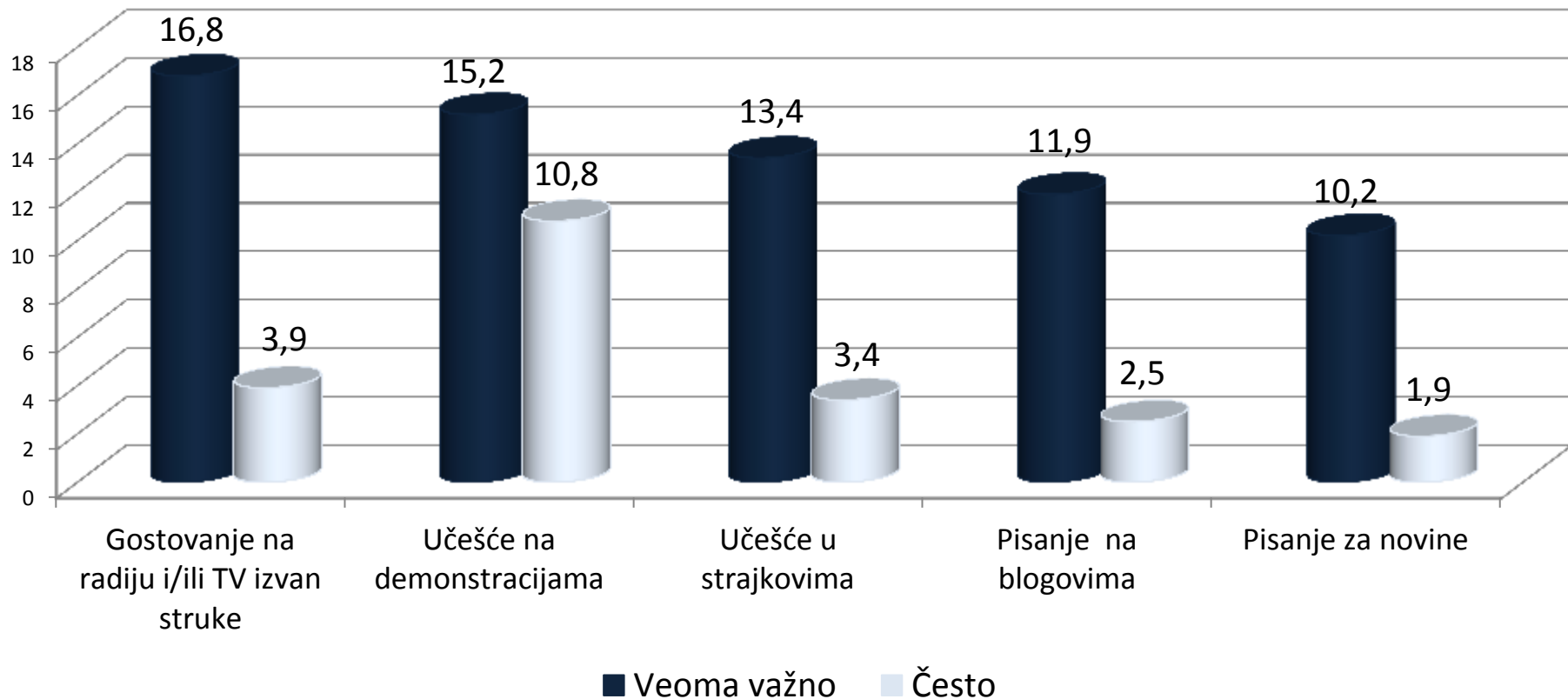
IV REZULTATI | DRUŠTVENI AKTIVIZAM

	Ocena važnosti aktivnosti (u%)				Stepen aktivizma (u%)		
	Potpuno nevažno	Delimično nevažno	Delimično važno	Veoma važno	Nikada	Retko	Često
Učešće na tribinama, javnim predavanjima, organizovanim javnim skupovima.	1,8	5,9	41,1	51,2	20,7	53,1	26,2
Pracenje desavanja u politici uopste – TV, radio, novine.	5,3	13,6	43,6	37,4	19,5	30,7	49,8
Saradnja sa organizacijama iz civilnog sektora.	4,3	15,6	45,4	34,7	42,4	44,3	13,3
Učešće u javnim raspravama i stručnim konsultacijama o predlozima zakona i regulatornih akata koji su izvan domena Vase struke.	17,6	31,8	30,9	19,7	81,8	15,9	2,4
Potpisivanje peticija o razlicitim pitanjima.	11,2	21,6	48,1	19,1	27,8	55,7	16,5
Gostovanje na radio i/ili TV emisijama sa aktivistskom tematikom.	15,3	28,2	39,8	16,8	77,3	18,8	3,9
Učešće na demonstracijama, protestima, mitinzima i sl.	19,9	26,7	38,2	15,2	43,5	45,7	10,8
Učešće u strajkovima.	23,3	29,4	34	13,4	68,5	28,1	3,4
Pisanje clanaka na blogovima.	15,8	33,5	38,7	11,9	80	17,5	2,5
Pisanje aktivistskih clanaka za novine.	24,5	31,4	33,9	10,2	85,8	12,3	1,9

IV REZULTATI | DRUŠTVENI AKTIVIZAM

IV REZULTATI | DRUŠTVENI AKTIVIZAM

IV REZULTATI | DRUŠTVENI AKTIVIZAM

Politički angažman na lokalnom, nacionalnom ili međunarodnom nivou (u%)	Učestvovao/ la sam	Nisam učestvovao/la	Nisam bio/la upoznat/a sa događajem
5. oktobar 2000. Godine	49	47.4	3.6
Akcija Očistimo Srbiju	21.8	68.4	9.9
Akcija Podrška Japanu 2011. Godine	19.8	68.3	11.9
Miting za Kosovo 2008. Godine	7.9	82.8	9.3
Protest protiv ACTA sporazuma	2.6	77.5	19.9
Parada ponosa 2010. Godine	1.1	89.6	9.3
Porodična šetnja 2010. Godine	1.1	83.9	15
Demonstracije protiv Parade ponosa 2010. godine	0.5	89.4	10.1

IV REZULTATI | DRUŠTVENI AKTIVIZAM

Glasanje na izborima (u%)	Uvek	Često	Retko	Nikada
Parlamentarnim izborima	68	20.9	8.9	2.2
Predsednickim izborima	66.5	22.6	8.6	2.3
Lokalnim ili pokrajinskim izborima	66.1	22	8.4	3.4

Učešće u radu organizacija (u%)	Aktivno učestvuje	Pasivan ili neaktivan član	Nije član i ne učestvuje u radu
Humanitarnih organizacija	36.6	14.9	48.5
Think tank organizacija	5.3	5.1	89.6

IV REZULTATI | AKTIVIZAM NA INSTITUCIONALNOM NIVOU

Odnos prema stručnom aktivizmu na institucionalnom nivou (u%)	Da, ali bi trebalo više	Da, ali bi trebalo manje	Da, sasvim dovoljno	Ne saraduje, i tako treba da ostane	Ne saraduje, ali bi trebalo	Nisam upoznat/a
Moja matična ustanova javno oglašava svoj stav o aktuelnim dešavanjima u društvu kada se ona dotiču njene oblasti rada (struke).	21,8	1	24,7	4,3	16,7	31,5
Moja matična ustanova ušestvuje u interdisciplinarnim tumačenjima aktuelnih globalnih fenomena.	19,7	1,9	22,6	2,7	15,5	37,5
Moja matična ustanova organizuje stručne rasprave i javne debate od šireg značaja za razvoj društva na teme koje su u njenom delokrugu.	27,6	1,8	30,7	2,6	14,4	23
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa strukovnim udruženjima.	37,3	1,7	37,5	0,6	1,9	21

IV REZULTATI | AKTIVIZAM NA INSTITUCIONALNOM NIVOU

Odnos prema stručnom aktivizmu na institucionalnom nivou (u%)	Da, ali bi trebalo vise	Da, ali bi trebalo manje	Da, sasvim dovoljno	Ne saraduje i tako treba da ostane	Ne saraduje ali bi trebalo	Nisam upoznat/a
Studenti na mojoj matičnoj ustanovi samostalno organizuju razgovore i debate na teme od značaja za razvoj društva.	17,1	1,9	17,4	2,7	20,6	40,4
Profesori i studenti na mojoj matičnoj ustanovi pokreću inicijative ili organizuju projekte koji tretiraju pojedine opšte probleme aktuelne za društvo u Srbiji.	23,7	1,3	19,4	4,2	16,8	34,6
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa političkim partijama/organizacijama .	1,8	7	4,9	32,3	1	53
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa humanitarnim organizacijama .	22,1	1,4	24,5	2,6	10,3	39,1
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa drugim organizacijama građanskog društva .	28,4	1,1	31,1	2,6	6,4	30,5
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa kulturnim institucijama .	26,6	1,1	29,1	2,1	11,6	29,5
Moja matična ustanova (fakultet/institut) saraduje sa medijima .	29,9	2,2	46,5	1	6,1	14,3

IV ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

- Visoko vrednovanje stručnog aktivizma
- Visoka stopa učešća (komparativno)

→ ali → neupućenost ispitanika u delanje matične institucije

- Slaba informisanost pripadnika akademske zajednice
- Značajno niže vrednovanje društvenog u odnosu na stručni aktivizam
- Visoka participacija na izborima

→ ali → relativno niska participacija na ostalim dimenzijama

Potreba za kvalitativnom analizom identifikovanog aktivima

Potreba za komparativnim podacima u regionu

HVALA NA PAŽNJI!

KONTAKT:

IVANA ŽIVADINOVIĆ

CENTAR ZA OBRAZOVNE POLITIKE

IZIVADINOVIC@CEP.EDU.RS

